

ΔΕΚΑΕΤΙΣ

Κάθε πρωΐ, μετὰ μικρὸν ἀφ' ὅτου ἔξυπνήσω, ἡ θύρα μου κρούεται ἡρέμα. Συνειδισμένος εἰς τὴν ζωὴν τῆς πόλεως νομίζω κατ' ἀρχὰς ὅτι εἶναι ὁ ἀπαίσιος γαλατᾶς, ὁ γραμματοκομιστῆς ἢ ὁ ἐφημεριδοπώλης μου. 'Αλλ' αὐτοστιγμεὶ ἀκούεται ἔξωθεν μικρὰ δροσερὰ φωνή, ητις ἐρωτᾷ:

— Νὰ ἔμβω;

Καὶ ἡ θύρα ὑποχωρεῖ ἀθορύβως, προβάλλει τὸ πρῶτον ὃ ὅθιν ἀγκάν, ἔπειτα διὰ τοῦ ἀνογύματος εἰσχωρεῖ μία παιδικὴ κεφαλή, τῆς ὅποιας τοὺς ξανθοὺς βοστρύχους ἡ ἀφέλεια ως ὁ καλλιτερος κομιμωτῆς ἔχει καταρρίψει λυτοὺς ἐπὶ τῶν ὄμρων, ἀνήκουσα εἰς τὴν κόρην τῆς ἐν τῇ ἔξοχῇ οἰκοδεσποίνης μου, ητις μοῦ φέρει τὸν καφέν.

'Αφοῦ ἀνοίξῃ, προχωρεῖ ὀλίγα βήματα κρατοῦσα τὸ δίσκον τῆς μετὰ προσοχῆς δι': ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καὶ καταβέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τραπεζίου μου. Τελειώσασα τὴν σοθαρὰν ἀποστολὴν ἐπιστρέφεται μὲ τὸ εὐχάριστον κίνημα ἀνθρώπου ἀνακουφιζομένου ἀπὸ τὴν μέριμναν τῆς ἐκπληρώσεως ὑψηλοῦ καθήκοντος καὶ μὲ χαιρετῷ.

* *

Εἶναι δεκαέτις. Ξανθή, λιγυρά, εὔσωμος ἀλλὰ μικροκαμψωμένη, φαίνεται ως κομψοτέχνημα ἐπιτηδες παραγγελθὲν καὶ κατασκευασθὲν ὑπὸ μεγάλου τεχνίτου διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ως ὑπόδειγμα μικρᾶς κόρης. Σοῦ ἔρχεται νὰ τὴν πάρης καὶ νὰ τὴν βάλῃς ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζιον. 'Αλλ' ὅταν στραφῇ, ἀνακαλύπτεις ἔκθαμβος ὅτι αὐτὴ ἡ εἰς 16ον Γαλάτεια, ἥν ἐνόμιζες μαρμαρίνη, ἐμψυχοῦται, τὸ κομψοτέχνημα κινεῖται ὑπ' ἀγνώστων ἐλατηρίων, ὅτι ἡ ἐντέλεια ἐκείνη, ἥν δὲν ἐπίστευες ὑπαρκτὴν, εἶναι φυσικὴ καὶ ζῶσα, ὅτι τὸ ὅμμα αὐτό, ὅπερ θὰ ὑπέθετες ὅτι στίλθει διότι εἶναι ἐκ μίλτου, σπινθηρίζει τόσον φῶς εὐφυίας, ὥστε ἀναγκάζεσαι νὰ κλείσῃς σὺ τὸ ἴδικόν σου. Αὐτὴ ἡ λεγομένη ἀχάριστος ἡλικία, ἡ μεταβατική, σταθμὸς μεταξὺ τῆς χαρίσσους, διότι εἶναι ἀκαταλόγιστος, παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ἡν τὸ ἔνστικτον μόλις λειτουργεῖ, ἡ συναίσθησις δὲν ἐφάνη ἔτι, ἡ μνήμη κοιμᾶται, τὸ πνεῦμα ἀπεστιν, ως συνεχείας τινὸς μὲ ἀνοικτοὺς ὄφθαλμούς τῆς τυφλῆς ζωῆς τοῦ ἐμβρύου, καὶ τῆς νεανικῆς ἐνδιαφερούσσης διότι εἶναι τὸ πεδίον τῆς ἀγρίας πάλης τοῦ ἔνστικτου, ὅπερ ἦρχε τῆς παιδικῆς, καὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ, ὅστις θὰ κυριαρχήσῃ τῆς ἀνδρικῆς, καθ' ἥν ἡ μνήμη, διέγας αὐτὸς τύραννος, ἀρχίζει νὰ ἐπιβαλλεται καὶ ἡ φιλαυτία νὰ δεσπόζῃ ὑριστικῶς, ἐν συνειδήσει δὲ καὶ ὅχι αὐτομάτως, καμμίαν δὲν ἔχει ἐπ' αὐτῆς ἐπιρροήν. Μαζί μὲ τὴν δροσερότητα καὶ τὴν ἀτέλειαν τοῦ βρέφους ἐνοὶ καμπυλότητας μόλις αἰσθητάς, διάπλασιν, ἀνάπτυξιν ὅχι καταφανῆ, μαντευομένην μᾶλλον εἰς γραμμὰς ἀριστους ἀκόμη καὶ σημεῖα μὴ ἐπαρκῶς

κανονισθέντα, ἀλλὰ προδίδουσαν τὴν μυστικὴν ἐν αὐτῇ ἐργασίαν, δι' ἣς λαξεύεται νεᾶνις. Καὶ μαζὶ μὲ τὴν ὑπερτάτην ἀσκεψίαν συμμιγούνει τατεις ἀρχομένης φιλαρεσκειας. 'Ενῳ ἔξαφνα τρέχει, ποδὶ, φωνάζει καγχάζει, σταματᾷ διὰ μίαν στιγμὴν καὶ ζητεῖ νὰ φύγῃ φοβουμένη μήπως μ' ἐνοχλεῖ. 'Αλλὰ δὲν μὲ ἐνοχλεῖ βεβαίως διόλου ἡ μικρὰ ἀνυπόφορος. Καὶ λησμονεῖ ἀμέσως καὶ αὐτὴ τοὺς φόβους τῆς καὶ μὲ φέρει ἔνω κάτω καὶ μοῦ ἀποσπᾷ ἀν γράφω τὴν πένναν, μοῦ πετῷ ἀν ἀναγινώσκω τὰ βιβλία καὶ φυλαρεῖ καὶ ῥίπτεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου καὶ μοῦ διηγεῖται ἀτελευτήτους ἴστορίας, ἀπὸ τὰς ὅποιας δὲν καταλαμβάνω παρὰ ἐν ἀρμονικὸν κατρακύλημα λέξεων καὶ μίαν ὑπόθερμον ἐλαφρὰν ἀναπνοήν, θωπεύουσάν μου τὴν παρειάν. Διότι σπανιώτατα τὴν διακόπτω. 'Αλλ' ἔκεινη, ὡς ἡ μουσικὴ τῆς φωνῆς της νὰ μαγεύῃ αὐτὴν τὴν ἴδιαν, λέγει, λέγει, χωρὶς νὰ δίδῃ προσοχὴν ἂν δὲν τῆς ἀποκρίνομαι. 'Εμπνέεται ἀπὸ τὸ παραμικρόν. Βλέπει τόρα τὸ καλαμάρι. Χύνεται, τὸ ἀρπάζει καὶ κατὰ χιλίους δύο τρόπους μοῦ περιγράφει τί εἴδους καλαμάρι τῆς ἐπῆρεν ὕστερ ἀπὸ τὰς ἔξετάσεις τῆς ὁ μπαμπάς της. Αὐτὸ τῆς ἐνθυμίζει τὸ σχολεῖόν της. Καὶ τρέχει νὰ μοῦ φέρῃ τὰ τετράδιά της. Προσποιοῦμαι ὅτι τὰ παρατηρῶ, ἐνῷ ἀπεναντίας τὴν κυττάζω ὑπεράνω τοῦ χαρτίου νὰ κάμην κωμικώτατα σχήματα ἀγάπτης καὶ ὄργης πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς ἀντικρυνῆς στέγης ἀπαθῶς προσβλέπουσαν αὐτὴν διὰ τῶν ἀπλανῶν γλαυκῶν ὄμμάτων τῆς γάταν. "Ἐπειτα δριζὴ πρὸς τὸ παράθυρον, κύπτει ὅλη ἔξω καὶ προσπαθεῖ νὰ ἰδῃ τὴν φωλεὸν τῶν χελιδόνων, τὴν κρεμαμένην εἰς τὴν γωνίαν τῆς γειτονικῆς οἰκίας... Τὴν ἀρπάζω εἰς τὰς ἀγκάλας μου καὶ τὴν ἐπαναφέρω εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου περιφοροῦ. Μὲ παρατηρεῖ κατάμυμα καὶ ἐκρήγνυται εἰς γέλωτας:

— Κόντεψα νὰ πέσω, ἀνακαγχάζει.

Καὶ εὐρίσκει καιρὸν καὶ ἀφορμὴν νάρχίσης ἀλλην σειρὰν διηγήσεων ὅτι ἔτσι μιὰ φορὰ καὶ μία συμμαθήτριά της, ἡ Ἐλένη... τὴν ζέρεις τὴν Ἐλένη;

— Ναι, ναι, λέγε.

— "Ετσι κι' αὐτὴ μιὰ μέρα ποῦ ἔλειπαν ὅλοι ἀπ' τὸ σπίτι τους πάσι κάτι νὰ ἰδῃ ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ τρώει μιά... .

Ἐν τῷ μεταξὺ διακόπτεται διότι κάτι τὴν ἐνοχλεῖ. 'Ο Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἐλύθη ἡ περικνημίς της. Καὶ κύπτει καὶ τὴν λαμβάνει μόνη, διότι βεβαίως δὲν ἀποφασίζω νὰ γείνω δὲν ἐργαζόμενης της δὲν ἐπιχειρεῖ ἀμέσως νὰ τὴν δέση ἀνασύρουσα τὸ φόρεμά της ἔνω τοῦ γόνατος.

* *

"Ω! 'Αλλὰ θὰ ἐλθῃ καιρός, ὅταν κατὰ σπανιώτατας περιστάσεις θὰ δύναμαι νὰ προσβλέψω

αὐτὴν τὴν χειρά της γυμνήν, ἔνευ χειροκόπιον. "Οταν βεβαιώς δὲν θὰ μὲ πλησιάζῃ ὅπως τόρα διὰ νὰ μοῦ εἰπῇ διὰ της φθάση καὶ ἐν τυπικῇ ἐπισκέψει θὰ ζυγίζῃ κάθε της λέξιν, δέκα βήματα μακράν, εὐθυτενής καὶ προσεκτική, μὲ τὰ στήθη της περισφιγγόμενα ὑπὸ τοῦ κορσέ καὶ ὅλον της τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα ὑπὸ τῆς αἰδοῦς. "Οταν ἀντὶ ἐνὸς μόνου παιδικοῦ σου φίλου θὰ σὲ περικυκλοῦν χίλιοι γελοῖοι, δι' οὓς ἐν ἀπλοῦν μειδίαμα θάποτε λῃ τὴν εὐτυχίαν ἡμερῶν, διότι ἀναμφιβόλως τότε δὲν θὰ τὰ σκορπάς τυχαίως, φιλάργυρος. "Οταν θὰ προσπαθής πῶς νὰ φανῆς ὅσῳ τὸ δυνατὸν μεμελετημένη διὰ νὰ παραστήσῃς κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ συρμοῦ τὸ πρόσωπον γυραικός.... Φύγε ἀπ' ἐμπρός μου!"

MM

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Φαρμάκ' εἶνε τ' ἀχείλι μου καὶ μαύρ' εἶν' ἡ καρδιά μου 'Απ' τὸν καὶ ρὸ ποὺ σ' ἔχασα, μονάκριθι ἔρωτά μου. Τοῦ κάκου τόσαις τῆς ζωῆς χραίς καὶ τρικυμίας Τῆς γύρτης τὰ ὄνειρατα, τοῦ κόσμου ἡ ἴστορίας, Τριγύρω μ' ἀνυπόμονα πετοῦν καὶ θορυβοῦνε Καὶ τὴ στολὴ τοῦ τραγουδιοῦ γυρεύουν νὰ 'ντυθοῦνε. Τ' ἀφίνοι κι' ἀπελπίζονται, καὶ φεύγουν πεισμωμένα, Παιδιά ποὺ τὰ παράτησεν ἡ μάννα γυμνωμένα. Μὰ ὅταν σὲ στοχάζουμαι, — Κατάλευκα λουσούδια Χθὲς 'γιροί βάτο ἔθεπα γεμάτον ἀπ' ἀγκάθια — Γιὰ σένα ἔχω μοναχὰ παρθενικὰ τραγουδια 'Σ τῆς ἐρημιᾶς τὰ βάσανα, 'ς τῆς ἔνεητιᾶς τὰ πάθια.

Νάξερες... κάθε δειλινό, τὴν ὥρα ποὺ θὰ σθέσῃ 'Ο ήλιος μέσ' τὴ θάλασσα, 'ς τὸ βράχο ἀνεβάτινο Καὶ κάμπο, θάλασσα, οὐρανό, βουνά, χωρίς, τὴ φύσι Τοῦ Μάλι τὴ γυροτάτικη κυττάζω, καὶ προσμένω. 'Αλλὰ τοῦ κάμπου ἡ ἐμφορφαῖς μοῦ λένε μ' ἔνα στόμα Πῶς λείπει' ἡ ἐμφράδα σου, ἀγάπη μου, ἀκόμα. Καὶ τὸ γλυκάνισα, σπαρτὸς ἢ τ' ἀλώνι, ἀράδα, ἀράδα, 'Η ποὺ χλωρή καὶ πρόσχαρη ἀπ' δλαις πρασινάδα, Κ' ἔκεια τὰ στάχια τὸ ξανθά ποὺ δλο τὰ πειράζει Τ' ἀρέι ἐρωτικώτατο κι' εἶνε γεμάτη νέζι, Κι' ἡ παπαρύναις, ὡσνάν νιάς τρελλάταις καὶ ξυναμέναις Μέσ' τὸ ἀνθισμένα λίμπατα, σπαρτίας προκομέναις, Καὶ ἡ ἐλαζίς ἡ ταπεινάταις, μὰ πλούσιαις περίσσα, Κι' ἡ λιγεραίς καθόγρηταις, τὰ μαύρα κυπρίσιχ, Καὶ τὸ βουνό μὲ ταῖς 'Ψηλαῖς γυνόστρωταις κορφαῖς του, Κι' ὁ βράχος μὲ τὰ σχίνα του καὶ ταῖς ἀλιτευσικαῖς του Κι' ἡ λιγοκαρφη χωράταισα, καὶ τὸ λευκό κοπάδι, Καὶ τὸ χωριό τὸ ήμερο, καὶ τ' ἄγριο λαγκάδι, "Ολαὶς αυταῖς ἡ ἐμφορφαῖς μοῦ λένε μ' ἔνα στόμα Πῶς λείπει' ἡ ἐμφράδα σου, ἀγάπη μου, ἀκόμα Γιὰ νὰ μοῦ δώσουνε σωστὴ τοῦ Μάλι τὴν εἰκόνα. Τόρα δὲ φτάνουν ἀπὸ μὲ νὰ διώξουν τὸ χειμῶνα.

"Οταν 'ρημάζῃ ὁ χωρισμὸς τὴν ἀτυχη καρδιά μας Κι' ἡ πρασινώτερη ἀνοιξίς εἶν' ἐρημιᾶ μπροστά μας. Τὸ κρυσταλλένο τὸ νερὸ ἀπ' τοῦ βουνοῦ τὴ ράχη Μέσ' σὲ ποτῆρι ἀκάθαρτο θωράκι θολὴ θὲ νάχη.

'Σ τὴν θάλασσα τὸ μάτι μου μονάχα ὅταν γυρίσῃ, Βρίσκει μεθύσ' ἡδονικό, παράξενο μεθύσι. 'Η θάλασσα ποὺ 'ς τὸν κρυφὸ καὶ φοβερὸ της δύκο Φωλάζει κάθε κεραυνόν, καὶ κάθε ἀρμονία, 'Απ' τὸν φιλοῦ τὴ στεναχάκω ὡς τοῦ θεριοῦ τὸ βόγγο, Μοῦ δίνει μὲ τὴν δψ της γλυκὰ παρηγορία Κι' ἐλπίδα μὲ τὸ κύμα της ποὺ 'ς τ' ἀκρογάλι σθίνει. 'Ανώτερη κι' ἀπὸ τη γῆ κι' ἀπ' τὸν αἰθέρα ἔκεινη, Γιατὶ κι' οἱ δύο μὲ ὅλα τους τὴν ἔχουνε μοιράνει, Κάνει γιὰ μένα θαύματα ποὺ ὁ Θεός δὲν κάνει

"Οταν 'ς αὐτὴ τὴ θάλασσα ποὺ τόσῳ μὲ μεθύσι· 'Ο ήλιος κάθε δειλινὸ νὰ πέσῃ ἀργοκινάζῃ, Θαρρὸ πῶς πάει, ἀγάπη μου, ὁ ήλιος νὰ σὲ φέρῃ Καὶ ρόδι ἀφίνει 'πίσω του, 'σα' νὰ μοῦ λέῃ: καρτέρει. Καὶ νά! κι' ἀπὸ τὸ σύννεφο ἔκεινο ποὺ προβάλλει: 'Ωστὸν κανέναν ἄγγελο νὰ κρύθῃ χρυσομάλλη, Κι' ἀπ' τ' ἀλλο ποὺ 'σα' μενεῖς θεόρατος πετιέται, Κι' ἀπὸ τὸν ἀφρὸ ποὺ 'ς τὴν κορφὴ τοῦ κύματος γεννιέται, Καὶ μέσ' ἀπ' τὸ ἀπέραντο τῶν ρόδων πειρίδας, 'Απ' δλη αὐτὴ τὴ θάλασσα κι' ἀπὸ τὴ δύσι δλη, Τὸ κάθε ροδοσύννεφο, τὸ κάθε κρινοκύμα 'Εσέναν ζεσκεπάζει. Πότι ἐνὸς γλάρου ἔχεις φτερά, πότε νερδίδας βῆμα, Τόρα θεᾶς μυστήριο, τόρα παιδιόντας νάζι. Μ' ἀπλώνεις τὰ χεράκια σου, μοῦ γνεύεις, μὲ κυττάζεις, Μ' εύφρανίνεις μὲ χαμόγελο, μὲ δάκρυο μὲ σπαράζεις, Καὶ πότε κράζεις «ἔρχομαι», καὶ πότε κράζεις «ἔλλα...» ΣΑ! τι γεννᾶς τοῦ χωρισμοῦ, τῆς μοναχῆς η τρέλλα!

Εἰς τῆς αὐγῆς τὸν οὐρανὸν ἐν ἀστρῷ καμαρώνω
Ποὺ μόνο λαμπυρίζει.

Καὶ τοῦ δικοῦ μας ἐρωτος τὸν οὐρανὸν στολίζει
"Ἐνα φιλάκι μόνο.

Σὰν τῶν καρδιῶν μας τὴν αὐγήν, 'σαν τῆς αὐγῆς τὰ κάλλη "Ἐνα μονάχα δνειρο κι' ὁ ὑπνος μου προβάλλει: 'Σ τὴν ἀγκαλιά μου ὁδηγεῖ κάθε νυχτιά ἐσένα, Κι' ἀτέλειωτο, ἀπαράλλαχτο, πληθαίνει λόισνα Τὸ πρόποτο καὶ τὸ οὔτερο φιλάκι μας ἐκεῖνο, 'Απὸ καύματο καὶ παρθενεύχη χρυσῆς στιγμούλας κρίνο. Κι' δταν ξυπνῶ, κι' οἱ τέσσαρες τῆς κάμπαράς μου τοῖχοι Μοῦ δείχνουν ὅλοφάνερα τῆς νύότης μου τὴν τύχη, 'Αχ! δλη εἶνε δνειρα, στοχάζομ', ἰδῶ χάμου, Κι' ἔνα δὲν εἶνε δνειρο μονάχα: η ἐρημιά μου.

Μάιος 188...

K. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τῶν ύπουργῶν μας ἡνωχλεῖτο συχνότατα ἀπό τινα λίαν ἀπαιτητικὸν θεσιθήραν. Ὁ θυρωρός του, ἃν καὶ ἔλαβε διαταγὴν νὰ τὸν ἀποδιώκηι εὐσχήμως ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι, τὸν ἀφίνε πάντοτε ἐκ καλοσύνης νὰ εἰσέρχηται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ υπουργοῦ, δπερ ἐφερε τοῦτον εἰς ἀπελπισίαν.

— Νικόλα, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ύπουργός, γιατί ἀφίνεις αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐμβαίνῃ εἰς τὸ γραφεῖον μου, ὀφοῦ τόσαις φοραὶς σοῦ εἴπα νὰ τὸν διώχνης; 'Ξεύρεις τὶ ζητεῖ;

— Είνε πτωχὸς δ κακύμενος, κύριε ύπουργέ, καὶ ζητεῖ θαρρῶ καμπίαν θέσιν.

— Θέσιν, μάλιστα, ἀλλὰ 'ξεύρεις τὶ θέσιν;

— "Οχι, κύριε ύπουργέ!

— Νὰ σου τὸ εἰπὼ λοιπὸν ἐγώ δ ἄνθρωπος αὐτὸς ζητεῖ νὰ πάρῃ τὴν ιδικήν σου θέσιν!

— Εκτοτε δ ύπουργὸς δὲν ἡνωχλήθη πλέον ἀπὸ τὸν θεσιθήραν.

*

— Η ρωμαντικὴ δεσποινὶς Μαρία εύρισκουμένη εἰς τὴν ἔξοχὴν εἶχεν ἐξ ἀπροσεξίας πέσει εἰς δεξαμενήν, καθ' ὃν χρόνον βεβιθισμένη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν μυθιστορήματος παρηκολούθει τὰς φανταστικὰς περιπετείας ηρωάς τινος τοῦ Δουμᾶ. 'Η ἀκούσιος ψυχρολουσία τὴν ἔκαμε νὰ χάσῃ τὰς